

НАСОКИ (ЕС) 2015/856 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 12 март 2015 година****за определяне на принципите на етичната рамка на единния надзорен механизъм (ЕЦБ/2015/12)**

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции ⁽¹⁾ (наричан по-долу „Регламента за ЕНМ“), и по-специално член 6, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 7 от него,

като има предвид, че:

- (1) Европейската централна банка (ЕЦБ) отдава първостепенно значение на подход към корпоративното управление, който поставя в центъра на единния надзорен механизъм (ЕНМ) отчетността, прозрачността и най-високите етични стандарти. Спазването на тези принципи е ключов елемент от доверието в ЕНМ и е от основно значение за осигуряването на доверието на европейските граждани.
- (2) В този контекст се счита за необходимо да се създаде етична рамка на ЕНМ, в която да бъдат установени етични стандарти, чието спазване гарантира доверието в нея и репутацията ѝ, както и общественото доверие в интегритета и безпристрастността на членовете на органите и членовете на персонала на ЕЦБ и националните компетентни органи (НКО) на участващите в ЕНМ държави членки (наричана по-долу „етичната рамка на ЕНМ“). Етичната рамка на ЕНМ следва да се състои от настоящите насоки, с които се определят принципите, набор от най-добри практики относно прилагането на тези принципи и вътрешните правила и практики, приети от ЕЦБ и от всеки НКО.
- (3) Минималните стандарти относно предотвратяването на злоупотребата с вътрешна информация следва да подсилват предотвратяването на злоупотреби от членовете на органите на ЕЦБ или НКО или от членовете на персонала им и да изключват потенциалните конфликти на интереси, които възникват от частните финансови сделки. За тази цел в етичната рамка на ЕНМ следва да се съдържат ясни определения на основните понятия, както и на ролята и отговорностите на различните органи. Освен това извън общата забрана за злоупотреба с вътрешна информация в нея следва да бъдат предвидени допълнителни ограничения за лицата, които имат достъп до вътрешна информация. В етичната рамка на ЕНМ следва да бъдат установени и изискванията за наблюдение за спазването на правилата и за докладването на случаите на неспазването им.
- (4) В етичната рамка на ЕНМ следва да бъдат включени и минимални стандарти относно избягването на конфликт на интереси и приемането на подаръци и актове на гостоприемство.
- (5) Етичната рамка на ЕНМ следва да се прилага при изпълнението на надзорните задачи. Желателно е ЕЦБ и НКО да прилагат еквивалентни стандарти спрямо членовете на персонала или външните наети лица, които участват в изпълнението на другите задачи.
- (6) Разпоредбите на настоящите насоки не засягат приложимото национално законодателство. Ако даден НКО е възпрепятстван да приложи разпоредба от настоящите насоки поради приложимото национално законодателство, той следва да уведоми ЕЦБ за това. Освен това съответният НКО следва да обмисли предприемането на разумни мерки, които има на разположение, за да преодолее пречките съгласно националното право.
- (7) Разпоредбите на настоящите насоки не засягат Кодекса за поведение за членовете на Управителния съвет ⁽²⁾ и Кодекса за поведение за членовете на Надзорния съвет ⁽³⁾.
- (8) Макар че приложното поле на етичната рамка на ЕНМ е ограничено по изпълнение на надзорните задачи, Управителният съвет прие еквивалентна етична рамка за изпълнението на задачите на Евросистемата от ЕЦБ и националните централни банки ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OVL 287, 29.10.2013 г., стр. 63.

⁽²⁾ Кодекс за поведение за членовете на Управителния съвет на Европейската централна банка (ОВ С 123, 24.5.2002 г., стр. 9).

⁽³⁾ Кодекс за поведение за членовете на Надзорния съвет на Европейската централна банка (ОВ С 93, 20.3.2015 г., стр. 2).

⁽⁴⁾ Насоки (ЕС) 2015/855 на Европейската централна банка от 12 март 2015 г. за определяне на принципите на етичната рамка на Евросистемата и за отмяна на Насоки ЕЦБ/2002/6 относно минималните стандарти за Европейската централна банка и националните централни банки при провеждане на операции по паричната политика, валутни операции с чуждестранните резерви на ЕЦБ и при управлението на чуждестранните резервни активи на ЕЦБ (ЕЦБ/2015/11) (вж. страница 23 от настоящия брой на Официален вестник).

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

За целите на настоящите насоки:

- 1) „национален компетентен орган“ (НКО) е национален компетентен орган съгласно определението на член 2, точка 2 от Регламента за ЕНМ. Това определение не засяга националната правна уредба, по силата на която се възлагат конкретни надзорни задачи на национална централна банка (НЦБ), която не е определена като НКО. Позоваването на НКО в настоящите насоки в този случай се прилага според случая спрямо НЦБ за задачите, които са ѝ възложени съгласно националното право;
- 2) „вътрешна информация“ е чувствителна за пазара информация, която се отнася до изпълнението на възложените на ЕЦБ надзорни задачи и която не е оповестена на обществеността или до която обществеността няма достъп;
- 3) „чувствителна за пазара информация“ е точна информация, чието публикуване е вероятно да има значително въздействие върху цените на активите или върху цените на финансовите пазари;
- 4) „вътрешно лице“ е всеки член на орган или член на персонала, който има нееднократен достъп до вътрешна информация;
- 5) „член на персонала“ е всяко лице, което се намира в трудово правоотношение с ЕЦБ или с НКО, с изключение на онези лица, на които са възложени единствено задачи, които не са свързани с изпълнението на надзорните задачи съгласно Регламента за ЕНМ;
- 6) „членове на органите“ са членовете на органите за вземане на решения и на други вътрешни органи на ЕЦБ или НКО, различни от членовете на персонала;
- 7) „финансови предприятия“ има същия смисъл, както е определено в глава 2, параграф 2.55 от Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- 8) „конфликт на интереси“ е ситуация, в която членовете на органите или на персонала имат лични интереси, които могат да повлияят или които изглежда, че влияят върху безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията им;
- 9) „лични интереси“ са всички облаги или потенциални облаги, с финансов или нефинансов характер, за членовете на органите или на персонала, членовете на семейството им и други роднини или за техния кръг от приятели и близки познати;
- 10) „изгода“ е подарък, акт на гостоприемство или друга облага с финансов или нефинансов характер, която обективно подобрява финансовото, правното или личното положение на получателя ѝ и на която той няма установено от закона право.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящите насоки се прилагат спрямо ЕЦБ и НКО при изпълнението на възложените на ЕЦБ надзорни задачи. В това отношение вътрешните правила, приети от ЕЦБ и НКО с оглед на изпълнението на разпоредбите на настоящите насоки, се прилагат спрямо членовете на техните органи и спрямо членовете на персонала им.
2. Доколкото правната им уредба позволява, ЕЦБ и НКО са длъжни да се стремят да разширят приложното поле на задълженията, определени при прилагането на разпоредбите на настоящите насоки, към лицата, които не са членове на персонала, но участват в изпълнението на надзорните задачи.
3. Разпоредбите на настоящите насоки не засягат възможността на ЕЦБ или НКО да прилагат по-стриктни етични правила спрямо членовете на органите или персонала си.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

Член 3

Роля и отговорности

1. В настоящите насоки Управителният съвет определя принципите на етичната рамка на ЕНМ и установява най-добрите практики относно прилагането им с оглед на отговорността си да определя корпоративната и етична култура на равнището на ЕНМ.
2. Комитетът за одит, комитетът на вътрешните одитори и комитетът за организационно развитие са длъжни да участват в прилагането и наблюдението на етичната рамка на ЕНМ съгласно съответните им правомощия.
3. ЕЦБ и НКО са длъжни да уточнят ролята и отговорностите на органите, отделите и членовете на персонала, които участват на местно равнище в изпълнението, прилагането и наблюдението на етичната рамка на ЕНМ.

Член 4

Съобщаване и осведоменост

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да формулират по ясен и прозрачен начин вътрешните си правила за прилагане на настоящите насоки, да ги доведат до знанието на членовете на органите и на персонала си и да осигурят лесен достъп до тях.
2. ЕЦБ и НКО са длъжни да вземат подходящи мерки с цел да повишат осведомеността на членовете на органите си и на персонала си, така че те да разберат задълженията си съгласно етичната рамка на ЕНМ.

Член 5

Наблюдение за спазването на правилата

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да наблюдават спазването на правилата за прилагане на настоящите насоки. По целесъобразност наблюдението обхваща провеждането на редовни и/или *ad hoc* проверки за спазването на правилата. ЕЦБ и НКО са длъжни да създадат подходящи процедури, за да реагират своевременно на случаите на неспазване на правилата и да ги разрешат.
2. Наблюдението за спазването на правилата не засяга вътрешните правила, които позволяват провеждането на вътрешни разследвания, ако по отношение на член на орган или на персонала е възникнало подозрение, че е нарушил правилата за прилагане на настоящите насоки.

Член 6

Докладване на случаите на неспазване на правилата и последващи действия

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да приемат вътрешни процедури за докладването на случаите на неспазване на правилата за прилагане на настоящите насоки, включително правилата относно подаването на сигнал съгласно приложимите закони и разпоредби.
2. ЕЦБ и НКО са длъжни да приемат мерки, за да осигурят подходящата защита на лицата, които докладват за случаи на неспазване на правилата.
3. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че в случаите на неспазване на правилата се предприемат подходящи последващи действия, включително налагането по целесъобразност на съразмерни дисциплинарни мерки, съгласно приложимите дисциплинарни правила и процедури.
4. Съгласно приложимите вътрешни процедури ЕЦБ и НКО са длъжни да докладват своевременно на Управителния съвет посредством комитета за организационно развитие и Надзорния съвет за всеки съществен случай на неспазване на правилата за прилагане на настоящите насоки. При спешни случаи ЕЦБ или всеки НКО може да докладва пряко на Управителния съвет за съществен случай на неспазване на правилата. Във всеки случай ЕЦБ и НКО са длъжни да уведомят успоредно с това и комитета за одит.

ГЛАВА II

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРЕДОТВРЯВАНЕТО НА ЗЛОУПОТРЕБИ С ВЪТРЕШНА ИНФОРМАЦИЯ

Член 7

Обща забрана за злоупотреба с вътрешна информация

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че на членовете на органите им и на персонала им е забранено да злоупотребяват с вътрешна информация.
2. Забраната за злоупотреба с вътрешна информация обхваща най-малкото: а) употребата на вътрешна информация за извършването на частни сделки за собствена сметка или за сметка на трети лица; б) разкриването на вътрешна информация пред други лица, освен ако това разкриване е извършено при изпълнение на професионалните задължения въз основа на принципа „необходимост да се знае“; и в) употребата на вътрешна информация с цел да бъдат съветвани други лица да извършват частни финансови сделки или те да бъдат убеждавани да сключват такива.

Член 8

Специални ограничения за вътрешни лица

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че достъпът до вътрешна информация е ограничен до членовете на органите и на персонала, които се нуждаят от достъп до тази информация с оглед на изпълнението на задълженията си.
2. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че спрямо всички вътрешни лица се прилагат специални ограничения по отношение на особено важните частни финансови сделки. Частна финансова сделка се счита за особено важна, когато тя е или може да бъде считана за тясно свързана с изпълнението на надзорните задачи. ЕЦБ и НКО са длъжни да установят във вътрешните си правила списък с такива особено важни сделки, които по-специално включва:
 - а) сделки с акции и облигации, емитирани от финансови предприятия, установени в Съюза;
 - б) краткосрочни сделки, т.е. покупката и последващата продажба или продажбата и последващата покупка на един и същ финансов инструмент в рамките на определен референтен период;
 - в) сделки с деривати във връзка с финансовите инструменти, изброени в буква а), и с дялове в колективни инвестиционни схеми, чиято основна цел е да инвестират в тези финансови инструменти.
3. ЕЦБ и НКО са длъжни да приемат вътрешни правила, с които се въвеждат специални ограничения за вътрешните лица, като се вземат предвид съображенията за ефективност, ефикасност и пропорционалност. Тези специални ограничения могат да обхванат едно или комбинация от следното:
 - а) забрана на определени финансови сделки;
 - б) изискване за предварително разрешение за определени финансови сделки;
 - в) изискване за предварително или последващо деклариране на определени финансови сделки; и/или
 - г) периоди, през които извършването на определени финансови сделки е забранено.
4. ЕЦБ и НКО могат да изберат дали да прилагат тези специални ограничения спрямо членовете на персонала, които не са вътрешни лица.
5. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че списъците им с особено важни частни финансови сделки могат да бъдат изменени в кратък срок, за да отразят решенията на Управителния съвет.
6. Във вътрешните си правила ЕЦБ и НКО са длъжни да определят условията и мерките за защита, съгласно които членовете на органите и на персонала, които са поверили управлението на частните си финансови сделки на независимо трето лице по силата на писмено споразумение за управление на активи, са освободени от предвидените в настоящия член специални ограничения.

ГЛАВА III

ПРАВИЛА ОТНОСНО ИЗБЯГВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Член 9

Конфликт на интереси

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да разполагат с механизъм за избягване на ситуация, в която по отношение на кандидат, чието назначаване като член на персонала се обмисля, е налице конфликт на интереси, възникнал от предишна трудова дейност или от лични взаимоотношения.
2. ЕЦБ и НКО са длъжни да приемат вътрешни правила, с които поставят изискване към членовете на органите си и членовете на персонала си по време на трудовото им правоотношение да избягват всяка ситуация, която би довела до конфликт на интереси, и да я декларират. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че когато бъде деклариран конфликт на интереси, са налице подходящи мерки с цел той да бъде избегнат, включително освобождаването от задълженията във връзка със съответния въпрос.
3. ЕЦБ и НКО са длъжни да разполагат с механизъм, посредством който да оценяват и избягват възможните конфликти на интереси, които възникват в резултат от трудова дейност, извършвана след прекратяване на трудовото им правоотношение от членовете на органите им или от членовете на персонала им на ръководни длъжности, които са пряко подчинени на изпълнителните органи.
4. Ако е уместно, ЕЦБ и НКО са длъжни да разполагат с механизъм, посредством който да оценяват и избягват възможните конфликти на интереси, които възникват в резултат от трудова дейност, извършвана от членовете на персонала им по време на неплатен отпуск.

ГЛАВА IV

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО НА ПОДАРЫЦИ И АКТОВЕ НА ГОСТОПРИЕМСТВО

Член 10

Забрана за получаване на изгоди

1. ЕЦБ и НКО са длъжни да приемат вътрешни правила, с които на членовете на органите им и на персонала се забранява да искат, получават или приемат обещания по повод на получаването за себе си или за друго лице на изгода, свързана по какъвто и да е било начин с изпълнението на служебните им задължения.
2. Във вътрешните си правила ЕЦБ и НКО могат да предвидят освобождавания от предвидената в параграф 1 забрана по отношение на изгодите, предлагани от централните банки, институциите, органите или агенциите на Съюза, международните организации и правителствените агенции, както и по отношение на предлаганите от частния сектор изгоди в рамките на обичайната или с незначителна стойност, при положение че в последния случай те не са чести и не произлизат от един и същ източник. ЕЦБ и НКО са длъжни да гарантират, че тези освобождавания не влияят върху и не може да се предположи, че ще влияят върху независимостта и безпристрастността на членовете на органите им и на персонала.
3. Чрез дерогация от параграф 2 не се позволяват освобождавания по отношение на изгодите, предлагани от кредитните институции на членовете на персонала на ЕЦБ или НКО по време на проверки на място или одити, с изключение на актовете на гостоприемство с незначителна стойност, предлагани по време на работни срещи.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Действие и изпълнение

1. Настоящите насоки пораждат действие на датата, на която НКО бъдат уведомени за тях.
2. ЕЦБ и НКО предприемат необходимите мерки за прилагане и спазване на настоящите насоки и ги прилагат от 18 март 2016 г. Най-късно до 18 януари 2016 г. НКО уведомяват ЕЦБ относно пречките за прилагането на настоящите насоки и относно текстовете и средствата, свързани с тези мерки.

Член 12

Докладване и преразглеждане

1. НКО докладват ежегодно на ЕЦБ относно прилагането на настоящите насоки.
2. Управителният съвет преразглежда настоящите насоки най-малко веднъж на всеки 3 години.

Член 13

Адресати

Адресати на настоящите насоки са ЕЦБ и НКО.

Съставено във Франкфурт на Майн на 12 март 2015 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ
Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI
